

Max Roqueta al seu verd paradís d'Occitània, on preparava i escrivia les seves obres literàries, ara traduïdes al català ■ AVUI

Occitània en català

Es publiquen els dos volums de 'Verd Paradís' de l'occità Max Roqueta

Gerard Puig
BARCELONA

La cultura catalana ha pagat un deute de fa temps amb l'occità amb la publicació dels dos volums de l'obra de Max Roqueta *Verd Paradís*. El director de l'editorial Galerada, Joan Maluquer, va recordar el crític Joan Triadú, qui el 1961 va considerar "imprescindible" la publicació en català de *Verd Paradís*. El projecte "va quedar penjat molts anys" fins que "ara per fi s'ha fet". L'editor va assenyalar la importància de donar a conèixer l'obra de Roqueta al públic català, tot qualificant Catalunya i Occitània de "germans", en el sentit que "patim la força d'Estats que impedeixen el normal desenvolupament de la llengua". I va arribar a reflexionar que, "tot i que els occitans estan pitjor", el seu

cas "podria ser un presagi per a Catalunya".

Menys pessimista és la visió del traductor de l'obra, Jaume Figueras, que va assegurar que la llengua occitana "torna a agafar embranzida" dia rere dia, amb més de 300 escriptors en actiu i cada vegada més activitats culturals i escoles. L'edició de *Verd Paradís* inclou també tots els textos íntegres en occità.

Max Roqueta va néixer a Argeliès el 1908 i és considerat el gran escriptor occità en prosa del segle XX, erigit en l'equivalent narratiu del poeta Frederic Mistral. Metge de professió, primer es va donar a conèixer com a poeta amb *Los sòmies dau matin* i *Los sòmies de la nuoch*, al final dels anys 1930, però es va fer més conegut per les seves narracions curtes, de les quals es componen aquests dos volums de *Verd Paradís*, que Roqueta va anar escrivint durant prop de set dècades, fins a la seva mort l'any passat a Montpeller. ■

Crisi a l'editorial Suhrkamp per l'enfrontament entre els hereus de l'editor Siegfried Unseld i els accionistes

Lluita per un mite editorial alemany

Siegfried Unseld, l'home que va fer gran l'editorial Suhrkamp. Ara els seus descendents lluiten pel control de l'empresa ■ AVUI

Cristian Segura
BERLÍN

Alemanya va quedar destruïda després de la dictadura nazi. Tot estava per fer i una prioritat era crear una nova base intel·lectual que enfortís els valors democràtics. A la vella República Federal es va fundar el 1950 l'editorial Suhrkamp, que seria el referent de la cultura en alemany. Les lluites pel seu control entre els hereus de Siegfried Unseld, l'home que la va fer gran, i un nou grup inversor han descobert els seus problemes de funcionament.

Peter Suhrkamp va crear l'empresa després de separar-se de l'editorial Fischer, de la qual va ser director entre el 1936 i el 1942. Suhrkamp va ser deportat als camps de concentració nazis per oposició al nazisme, però va sobreviure i va fundar l'editorial que porta el seu nom. Potser conscients de la càrrega moral que en endavant tindria Suhrkamp, la majoria dels autors que treballaven amb Fischer es van passar a aquella nova editorial.

Des d'aleshores han publicat a Suhrkamp els escriptors i pensadors internacionals més grans, i sobretot de la llengua alemanya: 1.300 obres con-

temporànies de personalitats de la narrativa com Thomas Bernhard, Herman Hesse o Martin Walser i filòsofs com Jürgen Habermas, Adorno, Peter Sloterdijk o Ulrich Beck. Els seus autors estrangers també són de prestigi. En català destaca Mercè Rodoreda.

Cultura Suhrkamp

Simptomàtic de la importància de Suhrkamp en la regeneració de la cultura alemanya va ser la decisió de l'autor més important que va viure a la desapareguda Alemanya Oriental (RDA), Bertolt Brecht, de publicar els seus treballs en aquesta editorial i no en les del seu país d'acollida. L'intel·lectual George Steiner va inventar fa uns anys la denominació cultura Suhrkamp, "la dominadora de la intel·lectualitat i la literatura alemanya".

La crisi entre els hereus ha comportat que els escriptors novells s'allunyin de l'editorial

L'èxit de l'editorial va ser tasca de Siegfried Unseld, la mà dreta de Suhrkamp i després de la seva mort, el 1958, propietari de l'editorial. Unseld va saber captar durant quatre dècades els millors autors, va entendre l'evolució del pensament i va aplicar una política d'expansió que el va portar a adquirir el 1963 la històrica editorial Insel. "Unseld va fer més per perfilar la fisonomia del país que molts cancellers i presidents. És l'editor alemany més important que mai hi ha hagut", segons va valorar el setmanari *Die Zeit* el 2002 arran de la seva mort. Des d'aleshores, els errors de gestió han provocat que els escriptors novells deixin de ser la principal font d'ingressos de la companyia, una situació inconvenient i que Unseld sempre va mirar d'evitar perquè no renovava la força dels seus actius literaris.

Conflictes familiars

El motiu de la davallada seria el conflicte intern que hi ha entre Ulla Unseld-Berkéwicz, la vídua d'Unseld, accionista majoritària i directora executiva del grup, i el seu fill, Joachim Unseld, que va ser marginat pel pare en favor de Berkéwicz, la seva segona

esposa. Tercer accionista en discòrdia ha estat fins ara un amic d'Unseld, l'inversor suís Andreas Reinhart. Després de dècades de lluites familiars i d'uns darrers anys de mals resultats, Reinhart va vendre fa un mes la seva participació del 29% als inversors alemanys Hans Barlach i Claus Grossner. *Die Zeit* informa aquesta setmana que Reinhart hauria decidit sortir-ne per unes despeses de 52.000 euros que va presentar aquest any Unseld-Berkéwicz en concepte de recursos humans per pagar-se l'assessorament d'una bruixa.

Unseld-Berkéwicz és un personatge peculiar que ara apareix a la premsa per declarar "la guerra judicial" contra els nous accionistes i insultar-los de totes les maneres possibles. Barlach i Grossner han accedit a Suhrkamp-Insel amb la voluntat manifesta de professionalitzar la companyia i retirar del poder Unseld-Berkéwicz. A favor tenen el suport del fill d'Unseld i que els escriptors de referència de l'editorial estan dividits entre els qui prefereixen una manera de fer més casolana i els qui creuen que cal acceptar les lleis del mercat per evitar la desaparició d'un mite de l'Alemanya en democràcia. ■

Amnistia Internacional

DRETS HUMANS

12 de desembre 21:00h
BARCELONA TEATRE MUSICAL (BTM)
DIA INTERNACIONAL DELS DRETS HUMANS

Concert amb:
ANTONIO CARMONA · ANTONIO DROZCO · CHIAMBAD
FUNDACIÓN TONI MANERO · GERTRUDIS · LA TROBA KUNG FÜ
LLUIS LLACH MONICA GREEN · OJOS DE BRUJO · PATRIARCAS DE LA RUMBA
RAFAEL AMARGO · SABOR DE GRÀCIA

Presentat per:
ANTONIO BANDERAS · ASHA MIRÓ · BUENAFUENTE · ISABEL COIXET
JAVIER MARISCAL · LEONARDO SBARAGLIA · MANUEL HUERGA · THURAM · ...

Patrocini: **Caixa Sabadell** Ajuntament de Barcelona